

TIRE GBIKII TE YOHANU U YORUA

Təmba tamaa Yohanuwa u tire te yorua baa mε win ȳisiru ta n̄ wāa mi. Mban sōna u tire teni yorua. Ben waati ye sōo, sōosiru gara tem pusi. Tera ba m̄ò, ye tənu u koo kp̄i u baba u nēnē, ya n̄ d̄eere. Adama ye ya n̄ waaro ka nōni nge hunde, yen bwesera ya d̄eere. Adama sōosi te, ta sāawa weesu. Ta n̄ wure ma Yesu u kua tənu. Ta nēe, u sāawa hunde təna ye ya n̄ kp̄e yu gbi. Yen sōna Yohanu u win təmbu kīrō m̄ò. U nēe, Yesu ù kun daa kue tənu ma u n̄ gu besen sō, u n̄ daa kp̄e u sun faabba ko. Adama u gu ma sa kua win bibu. Sōo teeru sa ko n ka nūn weene.

Tire te, ta maa nēe, Gusunō u sāawa yam bururam. Meyə u maa kī təmbu ba n wāa mε sōo. U maa sāawa kīrun nuuru. Yen sōna n weene win təmbu ba n kīane.

Tire ten kpunaa

1. Wāasinaa ka Gusunō ka maa tənusi, wiru 1:1n di sere wiru 2:17.
2. Kirisin yibere, wiru 2:18-29.
3. Gusunōn bibun daa, wiru 3.
4. Gusunōn Hunde ka yibere hunde, wiru 4:1-6.
5. Gusunō u sāawa kīrun nuuru, wiru 4:7-21.
6. Naanē dokeobun nasara, wiru 5.

Gari wāarugii

¹⁻² Wāaru te ta ku ra kpe ta sōosira. Sa tu wa. Sa ten seeda dimō, sa bēe ten gari nōosiamō te ta raa wāa Baaban mi, ma ba sun tu sōosi. Ye wāa ten gari ka yā, ye ya wāa toren di, sa ye nua, sa ye wa ka nōni,

sa ye m̄eera mam mam, besen n̄oma maa ye baba.
³ Yeya sa maa bee s̄ōmō kpa sa n ka sāa nōo tia besē
 ka bee, nge me sa nōo tia sāa ka Gusunō Baaba ka win
 Bii Yesu Kirisi. ⁴ Sa bee gari yini yoruammewa kpa
 besē kpuron nuku dobu bu ka yibu.

Gusunō sāawa yam bururam

⁵ Labaari wee ye sa nua saa Yesu Kirisi win min
 di, ma sa bee ye nōsiamō. Gusunō sāawa yam
 bururam, yam wōkuru sari win mi. ⁶ Sà n nee, sa
 nōo tia sāa ka wi, ma sa sīmo yam wōkuru sōo, sa
 weesu mōwa, sa n̄ maa gem kookoosu mō. ⁷ Adama
 sà n sīmo yam bururam sōo, nge me win tii u wāa
 yam bururam sōo, sa ko n nōo tia sāa besen tii tiine.
 Win Bii Yesun yem mu maa sun deerasiamō saa
 toraru kpuron di.

⁸ Sà n nee, sa n̄ toraru mō, sa tii nōni wōkumōwa,
 gem sari besē sōo. ⁹ Adama sà n besen toraru
 wura, Gusunō u koo sun suuru kua kpa u sun
 deerasia besen kom kōsum kpuron di domi u sāawa
 naanegii, wi u ra ko dee dee. ¹⁰ Sà n nee, sa n̄ tore sa
 Gusunō weesugii mōwa, win gari kun maa wāa besē
 sōo.

2

Kirisi sun somimo

¹ Bee nēn bibu, na bee gari yini yoruammewa, i
 ku ka tora. Adama goo ù n tora, sa goo mō, wi u koo
 sun suuru kana Baaban mi, wiya Yesu Kirisi geegii.
² Win tii u kua abōru te ta ka besen toranu kpuro
 doona, n n̄ mō beseginu tōna, ka handuniagibu
 kpuron torana.

³ Sà n win wooda mém nœwammé, sanam meya sa ko gia ma sa nùn yë. ⁴ Goo ù n nee, u nùn yë, ma u kun win wooda mém nœwammé, yëro sääwa weesugii, gee sari wi sœ. ⁵ Adama wi u win gari mém nœwa, wi sœra Gusunon kïra yiba ka gem. Ameniwa sa ko n ka yë ma sa gbinne ka wi. ⁶ Wi u gerumœ u ka nùn maniné, n weene u n sïimœ nge më win tii u sña.

Wooda kpaa

⁷ Nen kïnasibu, n ñ mœ wooda kpaa na bëe yoruamme, wooda gura, ye i raa mœ saa toren di. Wooda gura ye, ya sääwa gari yi i nua kœ. ⁸ Ka më, wooda ye na bëe yoruamme ya sääwa wooda kpaa, ma yen gem mu sœsira Kirisi sœ ka maa bëe sœ. Domi yam wökura doono, ma yam bururam gem mu ballimœ.

⁹ Wi u gerumœ u wää yam bururam sœ, ma u win beruse tusa, u wääawa yam wökuru sœ gina. ¹⁰ Wi u win beruse kï, yëro wääawa yam bururam sœ, gänau maa sari wi sœ ni nu koo goo sokurasia. ¹¹ Adama wi u win beruse tusa, u wääawa yam wökuru sœ, u maa sïimœ yam wökuru. U ñ yë mi u dœ yèn sœ yam wökura nùn wöko kua.

¹² Na bëe yoruamme nen bibu, yèn sœ ba bëe bœen toranu kpeesia Yesun yësirun sœ. ¹³ Na bëe yoruamme bëe baababa, yèn sœ i nùn yë wi u wää saa toren di. Na bëe yoruamme bëe aluwaasiba, yèn sœ i tœn këso wi tabu di.

¹⁴ Na bëe yorua bëe bibu, yèn sœ i Gusunœ Baaba gia. Na bëe yorua bëe baababa, yèn sœ i nùn yë wi u wää saa toren di. Na bëe yorua bëe aluwaasiba, yèn

sõ i dam mɔ, Gusunən gari maa wāa bεε sɔø, ma i tɔn kɔso wi tabu di.

¹⁵ I ku ra handunian yakande kĩa, ka gãa ni nu wāa handunia sɔø. Wi u ye kĩ, Baaban kĩra kun wāa wi sɔø. ¹⁶ Domi kpuro ye ya wāa handunia sɔø, tɔnun kĩru kankam, ka ye nɔhi wan kɔde, ka tii suabu, yen gaa kun ne saa Baaban min di, handunia miya ya wāa. ¹⁷ Handunia maa doonəwa mi, ka yen binε, adama wi u Gusunən kĩru mì, u ko n wāawa sere ka baadommaø.

Kirisin yibere

¹⁸ Nen bibu, saa dãaka mini. Nge mε i nua ma Kirisin yibere u koo na, n wee tẽ, Kirisin yibere dabira tunuma. Yen sõna sa yẽ ma saa dãaka mini. ¹⁹ Besen suunu sɔøn diya ba yara, adama ba n sãa besegibu. Domi bà n daa sãan na besegibu, ba ko n daa wāa ka bese. Adama ba yara, ma ya sɔøsira ma be kpuro ba n daa sãawa besegibu ka gem.

²⁰ Adama bεε i Hunde Dεεro mwa Kirisin min di ma bεε kpuro i kua yẽrugibу. ²¹ Na bεε yoruø, n n mɔ yèn sõ i n gem yẽ, adama yèn sõ i mu yẽwa, i maa yẽ ma weesu kun kpẽ su yari gem di.

²² Wara sãa wee kowo mɔ n kun mɔ wi u neε Yesu kun sãa Kirisi. Yεro wi, Kirisin yiberewa wi u Gusunø Baaba ka win Bii yinamø. ²³ Domi wi u Bii yina, u n maa Baaba mɔ. Wi u Bii wura, u maa Baaba mɔwa.

²⁴ Beε maa, i de ye i nua saa toren di, ya n wāa bεen gɔruø, i ko n gbinne ka Bii ka Baaba. ²⁵ Nɔø mwεeru wee te Kirisi sun kua, teya wāaru te ta ku ra kpe.

²⁶ Na bεε yeni yoruøwa be ba kĩ bu bεε nɔni wɔken sõ. ²⁷ Adama bεε, Hunde Dεεro wi i mwa Kirisin min di, u wāa bεε sɔø. Yen sõ, i n goon

bukata mə wi u koo bəe gāanu keu koosia. Adama yèn sō Hunde Dēero wi, u bəe gāanu baanire keu koosiamō, ni nu sāa gem, n n̄ mə weesu, yen sō, i n ka Kirisi manine, nge mē Hunde Dēero u bəe sōosi.

²⁸ Tē nen bibu, i n manine ka wi, kpa sa n ka wōrugōru mə sanam mē u koo kurama, kpa su ku tii bere sekurun sō tō te u koo na. ²⁹ I n yē ma Kirisi u sāawa geegii, i n maa yē ma baawure wi u mō dee dee, Kirisin biwa.

3

Gusunən bibu

¹ I mēerio i wa, kīi baka te Baaba sun kīa, sere ba sun soka Gusunən bibu. Geema, mēya sa sāa. Yenin sōna handuniagibu ba n̄ sun yē yèn sō ba n̄ nūn yē.

² Nēn kīnasibu, tē sō sa sāa Gusunən bibu, sa n̄ yē gina amōna sa ko n sāa sia. Adama sa yē ma sanam mē Kirisi u koo kurama sa ko n̄ ka nūn weenē domi sa ko nūn wa nge mē u sāa. ³ Baawure wi u yīyō binin bweseru mō, u tii sārasiamōwa, nge mē Kirisi u sāre.

⁴ Baawure wi u toramō, u wooda saramōwa, domi toraru, wooda saraba. ⁵ I yē ma Yesu u nawā u ka toraru wuna, toraru maa sari wi sō. ⁶ Baawure wi u ka Kirisi manine, u ku ra n toramō. Wi u ra n toramō, yēro kun nūn waare, u sere nūn già.

⁷ Nēn bibu i ku de goo u bēe nōni wōke. Wi u gea mō u sāawa gemgii, nge mē Yesun tii u sāa. ⁸ Wi u ra n toramō, Setamgiwi, domi saa toren diya Setam toramō. Ma Gusunən Bii u na u ka Setam sōma kpeerasia.

⁹ Baawure wi u sāa Gusunən bii, u ku ra n maa toramō yèn sō Gusunən wāara wāa wi sō. U n̄ kpē u n toramō domi u kua Gusunən bii. ¹⁰ Tē, sa ko kpī

su tubu wi u sāa Gusunən bi i ka wi u sāa Setamgii.
Baawure wi u kun gea mò, ka maa wi u kun win
beruse kī, u n̄ sāa Gusunəgii.

Su kīana

¹¹ Gari wee yi i tua saa toren di. Su kīana ¹² kpa
sa kun sāa nge Kaenī wi u sāa tōn kōso wigii ma u
win wənō go. Mban sōna u nūn go. U nūn go yēn sō
win tii u kom kōsum kua, wənō maa kom gem kua.

¹³ Negibu, i ku biti soora handuniagibu bā n bēe
tusa. ¹⁴ Yēn sō sa besen berusebu kī, sa yē ma sa gō
sarari, sa dua wāaru sō. Wi u kun tōnun kīru mō,
u wāawa gō sō. ¹⁵ Baawure wi u win beruse tusa,
u sāawa tōn gowo. Been tii i maa yē ma tōn gowo
gōo sari wi u wāaru te ta ku ra kpe mō. ¹⁶ Yeni sōra
sa ka gia nge mē kīra sāa, domi Kirisi u win wāaru
wē besen sō. Nge meya, n maa weenē su besen tiin
wāaru wē besen berusebun sō. ¹⁷ Goo ù n dukia mō
handunia ye sō, ma u wa win beruse u yāaru mō,
ma u nūn biru kisi, amōna Gusunən kīra ko n ka
wāa yēro sō. ¹⁸ Nēn bibu i ku de su kīana ka gari
tōna, adama su kīi geeru sōssi besen kookoosu sō.

Gusunən wuswaaō

¹⁹ Kookoo si sōon diya sa ko n yē ma sa sāa
gemgibu kpa sa n toro sindu mō Gusunən
wuswaaō. ²⁰ Domi besen gōru gā n sun taare wēemō
sa yē ma Gusunən u besen gōru kere, u maa kpuro yē.
²¹ Yen sō, nēn kīnasibu, besen gōru gā kun sun taare
wēemō, sa ko n toro sindu mō Gusunən wuswaaō.
²² Ma baayere kpuro ye sa bikiamō, sa ye waamō
saa win min di, domi sa win wooda nēni, sa maa
mō ye n wā win nōni sō. ²³ Win wooda wee, su
win Bii Yesu Kirisin yīsiru naanē doke, kpa su kīana

nge mε u sun sɔ̄wa. ²⁴ Wi u win woodaba swīi u ka Gusunɔ manine, Gusunɔ maa ka nùn manine. Yenin min diya sa yε ma u ka sun manine win Hunde Dεero wi u sun wɛn sɔ̄.

4

Gusunɔn Hunde kayibereñ hunde

¹ Nen kĩnasibu i ku tɔmbu kpuro naane ko be ba gerumɔ ba Hunde Dεero mɔ, adama i bu wεerio bà n sāa Gusunɔgibun na, domi Gusunɔn sɔmɔ weesugiba yiba handunia ye sɔ̄. ² Yenin min diya i ko kpī i tubu be ba Gusunɔn Hunde mɔ. Baawure wi u wura ma Yesu Kirisi u kua tɔnu, wiya u sāa Gusunɔgii. ³ Wi u kun maa wure ma Yesu u kua tɔnu, u n sāa Gusunɔgii, Kirisin yiberewa, wìn gari i nua u sisi, u mam tunuma handunia sɔ̄ kɔ.

⁴ Bee nen bibu, i sāa Gusunɔgibu i maa sɔmɔ weesugii be kamia kɔ. Domi wi u wāa bee sɔ̄ u dam mɔ u kere wi u wāa handunia ye sɔ̄. ⁵ Beni handuniagiba ba sāa, yen sɔna ba ka handunian bwisi gari mɔ, ma handuniagiba bu swaa daki. ⁶ Besε sa sāawa Gusunɔgibu. Baawure wi u Gusunɔ yε u ra sun swaa daki, adama wi u kun Gusunɔ yε u ku ra sun swaa daki. Yenin min diya sa ko kpī su gem ka weesu wunana.

Gusunɔ u sāawa kĩrun nuuru

⁷ Nen kĩnasibu, i de su kĩana, domi kĩra naamɔwa saa Gusunɔn min di. Baawure wi u tɔnun kĩru mɔ u sāawa Gusunɔn bii, u maa Gusunɔ yε. ⁸ Wi u kun tɔnun kĩru mɔ, yεro kun Gusunɔ yε domi Gusunɔ sāawa kĩrun nuuru. ⁹ Wee mε Gusunɔ u sun win kĩru sɔ̄sisina, u win Bii teereru gɔrima handunia

ye s̄o sa n ka wāaru te ta ku ra kpe m̄ wi s̄o. **10** Am̄eniwa kī te, ta s̄aa, n n̄ m̄ besera sa Gusun̄o kīa, adama wiya sun kīa, ma u win Bii gorima u ka ko ab̄eru besen toranun s̄o.

11 Nen kīnasibu, Gusun̄o ù n sun kī too nge m̄e, n weene besen tii su maa kīana. **12** Goo kun Gusun̄o waare. Sà n kīane, Gusun̄o u ka sun manine, ma win kīra yibum̄ besē s̄o.

13 Sa ȳe ma sa ka nùn manine, win tii maa ka sun manine domi u sun win Hunde Deero kā. **14** Besē maa sa wa, sa maa seeda dim̄ ma Baaba u win Bii gorima u ka ko handunian Faaba kowo. **15** Baawure wi u wura ma Yesu s̄āawa Gusun̄on Bii, Gusun̄o ka nùn manine, ma yēro maa ka Gusun̄o manine. **16** Ma besē sa kī te ȳe, sa maa tu naane doke te Gusun̄o u m̄ besē s̄o.

Gusun̄o s̄āawa kīrun nuuru. Baawure wi u t̄onun kīru m̄ u ka Gusun̄o manine, Gusun̄o maa ka nùn manine. **17** Nge meya win kīra yibusin̄e besē s̄o, kp̄a sa n ka toro sindu m̄ siribun sanam, domi nge m̄e Kirisi u s̄aa, meya maa besen tii sa s̄aa handunia ye s̄o. **18** Berum sari kīru s̄o, kī te ta yiba ta ra berum kpuro gire. N n men na, wi u berum m̄, kīra kun yiba wi s̄o, domi u seeyasiabu yīyo.

19 Kīra wāa besē s̄o yēn s̄o Gusun̄o u gbia u sun kīa. **20** Goo ù n nee u Gusun̄o kī ma u win beruse tusa, u s̄āawa wee kowo. Domi wi u kun win beruse kī wi u waam̄, u n̄ kp̄e u Gusun̄o kīa wi u kun waare. **21** Gusun̄o maa sun wooda yeni wē u nee, wi u nùn kī, u de u n maa win beruse kī.

5

Handunian kamiabu

¹ Baawure wi u naan  doke ma Yesu s a Kirisi wi, y ro s awa Gusun n bii, ma baawure wi u tundo k , u maa bii kõwa. ² S  n Gusun  k  ma sa win wooda mem n owamme, sa ko n y  ma sa win bibu k . ³ S  n Gusun  k  sa ko maa win wooda n ne. Win wooda kun maa s . ⁴ Domi Gusun n bii baawure u ra handunia kamie. Ka bes n naan  dokeba sa ra handunia kamiam , wiya wi u naan  doke ma Yesu s awa Gusun n Bii.

Seeda ye ba Yesu Kirisi diiya

⁶ Yesu Kirisi wiya wi u na ka nim ka y m. U n  ne ka nim t na, adama ka y m sanna. Hunde Deeron tii u yen seeda dim , y n s  u s a gemg i. ⁷ Domi seedagibu itawa ba w a [Gusun  w ll , Baaba, ka Gari, ka Hunde Deero. Be ita ye, ba s a n o  tia. Ma seeda ita maa w a handunia ye s o ,] ⁸ Hunde Deero, ka nim, ka y m. Be ita ye, ba maa s a n o  tia. ⁹ Bes  sa t mbun seeda wuram , adama Gusun n seeda kp aru kere m , domi Gusun n seeda s a seeda ye u win Bii diiya. ¹⁰ Wi u Gusun n Bii naan  doke, u seeda ye m  win tii s o . Wi u kun naan  doke, u Gusun  wee kowo kuawa y n s  u n  seeda wure ye u win Bii diiya. ¹¹ Seeda ye wee, Gusun  sun w aru te ta ku ra kpe w . W a te, ta w awa win Bii s o . ¹² Wi u Bii m , u maa w a te m . Wi u kun Gusun n Bii m , u n  w a te m .

W aru te ta ku ra kpe

¹³ Na b   y ni yoruawa b   be i Gusun n Biin y siru naan  doke, k  i n ka y  ma i w aru te ta ku ra kpe m . ¹⁴ Sa naan  s a ma s  n n n g anu kana ni nu s a win k ru, u sun swaa daki. ¹⁵ S  n maa y  ma u besën kanaru swaa daki, sa y  ma baayere ye sa kanam  win mi, bes gia k .

16 Goo ù n wa win beruse u toramø te ta kun sãa gœgiru, u kanaru koowo. Gusunø u koo bu wãaru wẽ be ba toramø te ta kun sãa gœgiru. Adama toraru gara wãa te ta ra gœ ma. Na ñ gerumø goo u kanaru ko ten sõ. **17** Gem sariru baatere ta sãawa toraru, adama n ñ mø te kpuro ta sãa gœgiru.

18 Sa yẽ ma baawure wi u sãa Gusunøn bii u ku ra n toramø, domi Gusunøn Bii nùn kõsu, tøn kõso wi kun maa kpẽ u nùn baba.

19 Besè sa yẽ ma sa sãa Gusunøgibu, adama handunia kpuro wãa tøn kõso win nøma seo.

20 Sa maa yẽ ma Gusunøn Bii u na, ma u sun bwisi kã su ka Gusunø Yinni gemgii gla. Sa gbinne ka gemgii wi, win Bii Yesu Kirisin min di. Yesu Kirisi wiya sãa Gusunø Yinni gemgii. U maa sãa wãaru te ta ku ra kpen nuuru.

21 Nen bibu, i n tii se ka bñu sãaru.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8